

Сергій Леонов, Інна Тютюнник, Мирослава Васекова, Олександр Дзюбенко, Максим Самчик

Податкові, інвестиційні, інституційні та соціальні канали тінізації економіки: Проблеми макрофінансової стабільності та належного управління

Значний розмір тіньової економіки є загрозою для сталого функціонування економіки країни, її спроможності фінансувати економічні та соціальні програми. У статті вивчається питання впливу тіньової економіки на макрофінансову стабільність країн ЄС. Залежність між макрофінансовою стабільністю та розміром тіньової економіки оцінено з допомогою квадроцентричної (враховує чотири канали тіньової економіки) рекурсивної (враховує прямі та зворотні зв'язки між ними) моделі. Залежність між показниками проаналізовано з використанням методу Ейлера, принципів Кальво та Діксіта-Стігліца, а також функцій Тейлора та Сметса-Воутерса. Доведено, що канали тіньової економіки майже однаково впливають на макрофінансову стабільність (збільшення розміру тіньової економіки в Словенії на 1 % призводить до зниження макрофінансової стабільності на 0,562 % для податкового, 0,56 % для інвестиційного, 0,572 для інституційного та 0,444 для соціального каналів). Водночас зростання обсягів тіньових операцій по одному каналу є поштовхом до збільшення інтенсивності використання решти каналів для приховування доходів. З допомогою платіжної матриці визначено оптимальний рівень драйверів тіньової економіки, коштом якого досягається цільове значення рівня макрофінансової стабільності. Зроблено висновок, що забезпечення належного державного управління в напрямку запобігання тіньовим схемам виведення капіталу має здійснюватися в розрізі інституційних, податкових, соціальних та інвестиційних каналів тіньової економіки.

Ключові слова: тіньова економіка, належне управління, макрофінансова стабільність, ухилення від сплати податків, рівень безробіття

Класифікація JEL: H10, E02, E22, O17, H26

Стаття знаходиться у відкритому доступі і може розповсюджуватися на умовах ліцензії Creative Commons Attribution 4.0 International license, що дозволяє необмежене повторне використання, розповсюдження та відтворення на будь-якому носії за умови наявності відповідного посилання на оригінальну версію статті.